

Interpellation angående kommunalt stöd till extremister

Västerås stads kulturnämnd delar ut en mängd olika bidrag till föreningar. Eftersom det handlar om våra gemensamma skattepengar är det viktigt med noggrann uppföljning och kontroll till vilka pengarna betalas ut.

Förra kulturministern Alice Bah Kuhnke har tydligt sagt att offentliga medel inte ska kunna gå till organisationer som inte respekterar demokratiska principer. SKL har gjort en kartläggning som visat att alldeles för många kommuner inte ställer krav på att föreningar som får stöd ska bedriva verksamhet i enlighet med demokratins idéer. Demokrativillkorsutredningen har också så sent som i juni 2019 pekat på behovet av att skärpa regler och riktlinjer inom detta område för att motverka extremism från såväl vänster som höger.

I Västerås får bland annat Svensk-kubanska föreningen husera i det kommunalt ägda Växhuset och under Kulturnatten propagera fritt för sin verksamhet under fyra timmar som en programpunkt. Även föregående år har så kallade "kulturkvällar" hållits i Växhuset där man hyllat de kubanska förtryckarna. I diktaturen Kuba finns ingen fri konst och fri kultur, ingen pressfrihet och strejkrätt. Politiska partier vid sidan av kommunistpartiet är förbjudna. Kuba fängslar politiskt oliktankande och allt detta är något som Svensk-kubanska föreningen stöttar. Frågan är om det också är något som Västerås stad stöttar eftersom man bidrar till deras marknadsföring genom att de får synas i det officiella programmet inför Kulturnatten. Enligt våra uppgifter har föreningen inte mottagit kommunala bidrag de senaste tre åren men enligt kommunens föreningsregister är Svensk-kubanska föreningen en godkänd förening som har möjlighet att boka kommunens lokaler.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kulturnämndens ordförande Markus Lindgren (Mp):

1. Kräver Västerås stad att de föreningar som får kulturbidrag och hyr lokaler av staden bedriver verksamhet i enlighet med demokratins idéer?
2. Om ja, hur följs detta upp och hur har resultatet av en sådan uppföljning sett ut de senaste åren?
3. Anser du att exempelvis Svensk-kubanska föreningen bedriver verksamhet i enlighet med demokratins idéer?
4. Står du bakom att Västerås stad ger understöd åt Svensk-kubanska föreningens propaganda genom att marknadsföra deras aktiviteter i Kulturnattens officiella program samt att de ges utrymme i kommunägda lokaler?

Eleonore Lundkvist (M)

Svar på interpellation från (M) angående kommunalt stöd till extremister

Eleonore Lundkvist (M) har i en interpellation ställt fyra frågor till mig gällande Svensk-kubanska föreningens medverkan på Kulturnatten. Detta är mina svar:

1. Kräver Västerås stad att de föreningar som får kulturbidrag eller hyr lokaler av staden bedriver verksamhet i enlighet med demokratins idéer?

Svar: Inledningsvis vill jag göra alla varse om att Svensk-kubanska föreningen inte erhåller något föreningsstöd från Västerås stad. De inkom med en ansökan om arrangemangsstöd under den gångna sommaren, men den avslogs.

Avseende föreningsstöd generellt, är kravet att det ska finnas en policy för föreningens arbete beträffande de värdegrundsfrågor som ingår i diskrimineringslagen, som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Vidare ska föreningen följa demokratiska arbetsformer som leder till engagemang, delaktighet och samverkan. Vidare ger kulturnämnden inte heller stöd till religionsutövning eller politisk verksamhet.

Avseende uthyrning av lokaler så är det viktigt att framhålla att uthyrning av plats för lokal, i detta fall utrymme för bokbord och yta för uppträdande, här inte skett direkt från Västerås stad utan att den frågan ägts av den ekonomiska föreningen Växhuset. De hade inför detta tagit referenser på deltagande föreningar, ställt frågor och, i detta fall, även tagit del av sångtexter. Utgångspunkten för deltagande föreningar är att medverkan ska kretsa kring kultur och inte politik.

Det regelverk som finns för uthyrning av Växhusets lokaler klargör att dessa inte får användas för verksamhet som uppmuntrar eller uppmanar till rasism, diskriminering eller kan upplevas kränkande.

2. Om ja, hur följs detta upp och hur har resultatet av en sådan uppföljning sett ut de senaste åren?

Svar: Gällande föreningsbidrag följs detta upp årligen i samband med ny prövning av verksamhetsstöd. Om föreningen får 100 000 kronor eller mer, sker fördjupad dialog och en särskild överenskommelse skrivs. Dessa kallas för åttagandeföreningar.

Gällande Växhusets uthyrningar så låter ansvarig person där meddela att det sker en utvärdering efter varje Kulturnatt, där årets deltagande föreningar är en viktig del. Det finns flera exempel på föreningar som genom åren av ett eller annat skäl inte bedömts lämpliga för kommande år.

3. Anser du att Svensk-kubanska föreningen bedriver verksamhet i enlighet med demokratins idéer?

Svar: Föreningsfriheten är reglerad i regeringsformen och är således grundlagskyddad. Frågan är brett ställd och kan inte besvaras i korta ordalag.

Däremot är det viktigt för mig att konstatera att Kuba inte är ett demokratiskt land. Kubas historia är, såväl i det korta som långa perspektivet, kantat av förtryck, blodstänk och ofrihet. Detta styrelseskick och dess metoder är naturligtvis inget som jag överhuvudtaget står bakom, då jag står upp för de demokratiska idealen och fri kultur.

4. Står du bakom att Västerås stad ger understöd åt Svensk-kubanska föreningens propaganda genom att marknadsföra deras aktiviteter i Kulturnattens officiella program samt att de ges utrymme i kommunägda lokaler?

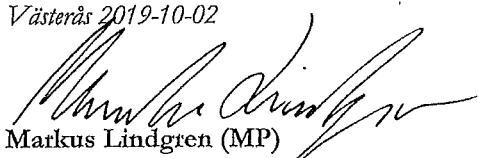
Svar: Jag har som svar på tidigare fråga redogjort för kommunens förhållningssätt avseende föreningsstöd, vilket den aktuella föreningen alltså inte erhåller, samt Växhusets regelverk för uthyrning och min egen inställning till den kubanska regimen förtryck.

Upprättandet av Kulturnattens program är inte föremål för politiska beslut och ska så inte heller vara. För oss som förtroendevalda politiker är principen om armlängds avstånd till kulturens innehåll central. Med detta sagt vill jag tillägga att kulturnämnden för närvarande arbetar med formerna för föreningsstöd och naturligtvis har till utgångspunkt att säkerställa en modell som garanterar såväl efterlevnad gällande regler och lagar som föreningarnas frihet och oberoende från politiska påtryckningar.

Avslutningsvis vill jag tacka alla västeråsare som bidrog till att göra Kulturnatten 2019 till ett fantastiskt arrangemang och alla ideella krafter som gör sitt för att göra vår stad till en lite mer levande plats.

Med detta anser jag interpellationen vara besvarad.

Västerås 2019-10-02

Markus Lindgren (MP)
ordförande i kulturnämnden